

Брюксел, 26.9.2013 г.
COM(2013) 682 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
ЗАЩИТА НА БЮДЖЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ДО КРАЯ 2012 г.

{SWD(2013) 404 final}

Съдържание

1. ЦЕЛ, ОБХВАТ И ЗАКЛЮЧЕНИЕ	3
2. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ЗА ЗАЩИТА НА БЮДЖЕТА НА ЕС	4
3. МЕТОДИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ НА БЮДЖЕТА НА ЕС.....	6
3.1. Споделено управление.....	6
3.2. Други методи за изпълнение на бюджета.....	8
4. ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯ, ИЗПЪЛНЕНИ ПРЕЗ 2012 Г.....	10
5. КУМУЛАТИВНИ ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯ ДО КРАЯ НА 2012 Г.	11
6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯТА ВЪРХУ БЮДЖЕТА НА ЕС И ВЪРХУ НАЦИОНАЛНИТЕ БЮДЖЕТИ	13
6.1. Въздействие върху бюджета на ЕС	13
6.2. Въздействие върху националните бюджети.....	14
6.3. Други последствия от финансовите корекции.....	20
7. РОЛЯ НА ФИНАНСОВИТЕ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯТА, КОГАТО ПРОЦЕНТИТЕ НА ГРЕШКА СА ПОСТОЯННО ВИСОКИ.....	23
8. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ПО СОБСТВЕНА ИНИЦИАТИВА ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ В РАМКИТЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА СБЛИЖАВАНЕ	24
9. ДРУГИ СЪБРАНИ СУМИ.....	25
9.1. Събиране на суми по предварителното финансиране	25
9.2. Събирания, свързани с приходи от собствени ресурси.....	25

1. ЦЕЛ, ОБХВАТ И ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящото съобщение относно защитата на бюджета на Европейския съюз бе поискано от Европейския парламент в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност¹ за 2011 г. и поради това е адресирано до тази институция, както и до Съвета и Европейската сметна палата (ЕСП). То следва да се чете във връзка с цифрите, посочени в бележка б към годишните отчети на ЕС за 2012 г.

Целта на настоящото съобщение е да се осигури:

- (1) общ преглед на предвидените в законодателството механизми, които определят процеса на идентифициране и на предприемане на последващи действия по отношение на административните грешки, нередностите и подозренията за измама², установени от органите на ЕС и от държавите членки; както и
- (2) най-точна оценка на съответните общи суми³ за 2012 г. и кумулативните суми, за да се покаже в реално изражение:
  - а) как бюджетът на ЕС е защитен от разходите, които са в нарушение на законодателството, и
  - б) как държавите членки участват в този процес и какво е отражението върху тях.

В допълнение към горното се предоставя информация за сумите, възстановени по авансовите плащания (предварително финансиране), които не са били използвани от бенефициера. Освен това е предоставена информация относно допълнителните корекции, за които държавите членки са докладвали, че са извършили в рамките на политиката за сближаване вследствие на своите собствени проверки и одити за програмния период 2007—2013 г.

По-подробна информация относно етапите и формите на превантивни и коригиращи мерки, както и относно финансовото отражение върху бюджета на ЕС и/или националните бюджети при различните области на политиката и методи на изпълнение се съдържа в работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящото съобщение.

Значението на финансовите корекции и събиранията се подчертава специално по отношение на многогодишните проценти на остатъчна грешка. Това е така, защото в тези проценти се отчитат както установените проценти на грешки, така и финансовите корекции и събиранията за целия жизнен цикъл на програмите и проектите. Следователно те отразяват реалното въздействие на неправомерните разходи и представляват ключови показатели за оценка на начина, по който системите за надзор и контрол управляват рисковете, свързани със законността и редовността на операциите, финансирани от бюджета на ЕС.

Цифрите, представени в настоящото съобщение, показват, че резултатът от многогодишните превантивни и коригиращи дейности, предприемани от

¹ Резолюция на Европейския парламент от 17 април 2013 г., съдържаща забележки, които са неразделна част неговите решения за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2011 година, раздел III „Комисия“ и изпълнителни агенции (COM(2012) 0436 — C7-0224/2012 — 2012/2167(DEC) — приоритетно действие 1.

² Вж. също Годишния доклад за 2012 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейския съюз — борба с измамите, приет на 24 юли 2013 г.

³ Поради закръглянето на цифрите в милиони евро сумите в някои таблици може да не дават точен сбор.

Комисията, е, че бюджетът на ЕС е защитен в достатъчна степен от разходите, направени в нарушение на приложимото право.

2. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ЗА ЗАЩИТА НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Задължението на Комисията и на държавите членки да управляват адекватно рисковете, свързани със законността и редовността на операциите, финансирани от бюджета на ЕС, е установено в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС⁴⁵), в който се посочва, че:

Член 317:

Комисията изпълнява бюджета в сътрудничество с държавите членки в съответствие с разпоредбите на регламентите, приети по силата на член 322, на своя собствена отговорност и в рамките на заделените бюджетни кредити, съгласно принципа на доброто финансово управление. Държавите членки сътрудничат на Комисията, за да се гарантира използването на бюджетните кредити в съответствие с принципа на доброто финансово управление.

Регламентите определят задълженията на държавите членки за контрол и одит при изпълнението на бюджета, както и отговорностите, които произтичат от това. Те определят също отговорностите и особените ред и условия, съгласно които всяка институция участва в изпълнението на своите собствени разходи.

...

Съгласно Финансовия регламент⁶, неговите правила за прилагане⁷ и различните правила, специфични за отделните сектори, Комисията защитава бюджета на ЕС, т.е. разходите на ЕС, от недължими или нередовни разходи чрез два основни метода:

- (1) превантивни действия; както и
- (2) механизми за корекция (предимно финансови корекции, налагани на държавите членки, и в по-малка степен — събирания от получателите на плащания от ЕС).

Подчертава се, че основната цел на финансовите корекции е да се гарантира, че средствата на ЕС се използват правилно и за целите, за които са предоставени. Ето защо например според действащото законодателство в областта на политиката на сближаване откритите нередовни разходи трябва винаги да бъдат изключвани, често като се заместват с редовни разходи на равнище държава членка. При все това събиранията (и финансовите корекции, свързани с общата селскостопанска политика (ОСП) водят до връщане на неправомерно изплатени преди това суми в бюджета на ЕС.

⁴ Официален вестник С 115, 9 май 2008 г.

⁵ Вж. още член 325 от ДФЕС, който гласи следното:

„1. Съюзът и държавите членки се борят с измамата и с всяка друга незаконна дейност, която засяга финансовите интереси на Съюза, като приемат мерки в съответствие с разпоредбите на настоящия член, които имат възпиращо действие и предлагат **ефикасна защита** в държавите членки, както и в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза.

2. Държавите членки приемат същите мерки за борба с измамата, засягаща финансовите интереси на Съюза, каквито предприемат за борба с измамата, засягаща собствените им финансови интереси.

...

5. Комисията, в сътрудничество с държавите членки, внася ежегодно в Европейския парламент и в Съвета доклад относно приетите мерки за прилагането на настоящия член.“

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. (ОВ L 298, 26.11.2012 г.).

⁷ Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. (ОВ L 362, 31.12.2012 г.)

В съответствие с член 32 от Финансовия регламент относно вътрешния контрол върху изпълнението на бюджета Комисията, а при споделено управление и държавите членки (вж. раздел **3.1**) трябва да спазват следните принципи:

Член 32 – Вътрешен контрол върху изпълнението на бюджета

1. Бюджетът се изпълнява в съответствие с принципа на ефективен и ефикасен вътрешен контрол, подходящ за всеки отделен метод на изпълнение, и в съответствие с приложимите за съответния сектор правила.

2. За целите на изпълнението на бюджета вътрешният контрол се определя като процес, приложим на всички равнища на управлението и предназначен да осигури достатъчна увереност в постигането на следните цели:

а) ефективност, ефикасност и икономичност на операциите;

б) надеждност на отчетността;

в) опазване на имуществото и информацията;

г) **предотвратяване, разкриване, коригиране и последващи действия във връзка с измами и нередности;**

д) подходящо управление на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността на извършените операции, **като се взема предвид многогодишният характер на програмите**, както и естеството на съответните плащания.

...

Член 80 от същия регламент гласи:

Член 80 – Правила относно събирането

...

3. **Държавите членки носят отговорност на първо място за извършване на контрол и одити и за събиране на недължимо платени суми** съгласно предвиденото в специфичните за отделните сектори правила. Доколкото държавите членки откриват и коригират нередности по своя сметка, те се освобождават от финансови корекции от Комисията във връзка с тези нередности.

4. **Комисията предприема финансови корекции по отношение на държавите членки с цел изключване от финансиране от Съюза на разходите, които са в нарушение на приложимото право.** Комисията определя финансовите корекции, които предприема, въз основа на установяването на сумите, които са изплатени недължимо, както и на финансовите последици за бюджета. Когато такива суми не може да бъдат установени точно, Комисията може да изпълни корекции, основани на екстраполация, или корекции с фиксирани суми в съответствие със специфичните за отделните сектори правила.

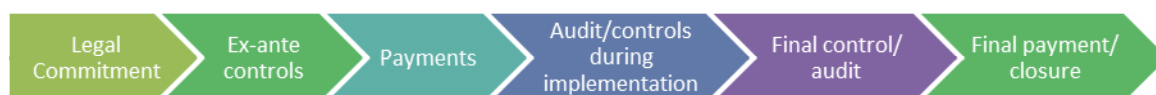
При определяне на размера на финансовата корекция Комисията взема предвид естеството на нарушението на приложимото право и доколко е сериозно то, както и финансовите последици за бюджета, включително в случай на недостатъци в системите за управление и контрол.

Критериите за установяване на финансовите корекции и приложимата процедура може да бъдат определени в специфичните за отделните сектори правила.

5. Методологията за изпълнение на корекции, основани на екстраполация, или корекции с фиксирани суми се установява в съответствие със специфичните за отделните сектори правила с оглед да се даде възможност на Комисията да защити финансовите интереси на Съюза.

Важно е също така да се подчертае, че при значителен дял от разходите на ЕС, напр. за политиките в областта на сближаването и научните изследвания, съответните програми са с многогодишен характер и както е посочено в цитирания по-горе член 32, буква д) от Финансовия регламент, това трябва да бъде отчетено при разработването и осъществяването на превантивни и коригиращи мерки, както и при оценката на резултатите от тези действия.

Жизненият цикъл на финансиран от ЕС проект/програма може да се разглежда, както следва:

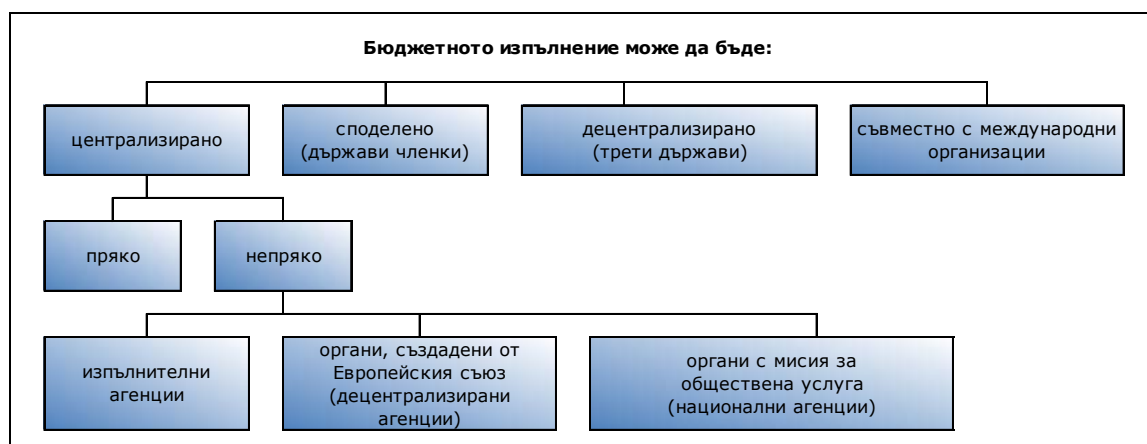

Финансови корекции и събирания могат да се изпълняват на всеки един етап, след като са направени разходи и/или плащане. По-голямата част от корекциите обаче обикновено се изпълняват при приключването на проекта/програмата, което може да бъде години след извършването на първите разходи и/или плащане.

3. МЕТОДИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Превантивните действия и отговорностите зависят от метода на изпълнение на бюджета на ЕС⁸, който се отразява и върху това как и кога се изпълняват коригиращите действия. Освен това при установяването на такива процедури и контролни механизми Комисията е задължена по член 32, параграф 4, буква ж) от Финансовия регламент да вземе предвид ефикасността, и по-специално „подобряването на съотношението между разходите и ползите от контрола“.

В обобщение, бюджетът на ЕС за 2012 г. беше изпълнен чрез следните методи⁹:

3.1. Споделено управление

При споделеното управление (т.е. разходите за политиката за селското стопанство и сближаването), което представлява около 80 % от годишния бюджет на ЕС, Комисията разчита на държавите членки за изпълнението на програмите на ЕС, т.е. след получаване на заявления за плащане средствата на ЕС се изплащат на националните сертифициращи и управленски органи или разплащателни агенции, които след това са отговорни за плащанията към крайните бенефициери. В резултат на това **основната отговорност за предотвратяването, откриването и коригирането на грешки и нередности, извършени от бенефициерите, се носи от държавите членки, докато Европейската комисия упражнява цялостен надзор** (т.е. проверява дали

⁸ Следва да се отбележи, че стратегията на Комисията за борба с измамите, приета през юни 2011 г., доведе, с участието и подкрепата на OLAF, до важен напредък в областта на предотвратяването и разкриването на измами.

⁹ Вследствие на приемането на новия Финансов регламент методите за изпълнението на бюджета на ЕС бяха адаптирани и новите методи ще влязат в сила през 2014 г.

системите за управление и контрол на държавите членки функционират ефективно и изпълнява финансови корекции, ако е необходимо) — вж. член 59 от Финансовия регламент по-долу¹⁰:

Член 59 — Споделено управление с държавите членки

1. Когато Комисията изпълнява бюджета в режим на споделено управление, задачите по изпълнението се делегират на държавите членки. Комисията и държавите членки спазват принципите на добро финансово управление, прозрачност и недопускане на дискриминация и осигуряват публичността на дейността на Съюза, когато управляват средствата на Съюза. За тази цел Комисията и държавите членки изпълняват своите съответни задължения за контрол и одит и поемат произтичащите от тях отговорности, посочени в настоящия регламент. В специфичните за отделните сектори правила се установяват допълнителни разпоредби.

2. При извършването на задачи по изпълнението на бюджета **държавите членки вземат всички необходими мерки**, в това число законодателни, регулаторни и административни мерки, **за да защитят финансовите интереси на Съюза**, и по-специално:

а) гарантират, че финансираните от бюджета дейности са правилно и действително осъществени и в съответствие с приложимите специфични за отделните сектори правила и за тази цел определят в съответствие с параграф 3 органи, отговорни за управлението и контрола на средствата на Съюза, и осъществяват надзор върху тяхната дейност;

б) **предотвратяват, откриват и коригират нередностите и измамите.**

С цел защита на финансовите интереси на Съюза държавите членки извършват, при спазване на принципа на пропорционалност и в съответствие с настоящия член, както и в съответствие със съответните специфични за отделните сектори правила, предварителен и последващ контрол, включително, когато е целесъобразно, проверки на място на представителни и/или основани на оценка на риска извадки от операции. **Наред с това те събират недължимо платените средства и образуват съдебни производства, ако е необходимо.**

...

При споделено управление използваните превантивни мерки са разнообразни, както е разяснено по-подробно в работния документ на службите на Комисията. Например държавите членки са правно задължени да създадат системи за управление и контрол. Друг пример е, че когато сериозни недостатъци в системите за управление и контрол за разходите за сближаване, а в бъдеще и за ОСП, са довели или могат да доведат до отделни или системни нередности, Комисията може да прекъсва или временно да спира плащанията. Други мерки включват насоки и обучение в подкрепа на държавите членки.

Що се отнася до коригиращите мерки, системните слабости, грешките, нередностите и измамите се разглеждат от самата Комисия почти изключително чрез т.нар. процедура за финансова корекция, като събирането на средства се използва в ограничени случаи. Резултатите от тези коригиращи действия на Комисията са обобщени по-долу (вж. също така раздели **4**, **5** и **6**), като повече подробности са дадени в работния документ на службите на Комисията.

Трябва да се подчертае, че основната отговорност на Комисията при изпълнението на бюджета на ЕС е да защитава финансовите интереси на Съюза или, с други думи, да защитава бюджета на ЕС от нередовни разходи. В контекста на споделеното управление това има две важни последствия:

¹⁰ Ясната отговорност на държавите членки да правят проверки и да събират средства от бенефициерите е заложена също в цитирания по-горе член 80 от Финансовия регламент.

- (1) Макар Комисията да изпълнява финансови корекции (както и прекъсвания и спиране на плащанията), свързани със слабости в системите на държавите членки, отговорността да реагират на тези мерки и да подобряват своите системи се носи от държавите членки; както и
- (2) Защитата на националните бюджети, по-специално чрез събиране на суми от крайните бенефициери, е отговорност на държавите членки. Независимо от това трябва да се подчертае, че финансовите корекции не освобождават държавите членки от задължението да събират недължимите плащания от бенефициерите, когато това е възможно и ефективно по отношение на разходите.

Дори ако държавите членки не събират нередовните разходи от крайните бенефициери, действителното приспадане на нередовните разходи от страна на държавите членки или от Комисията гарантира, че бюджетът на ЕС е защитен. В резултат на това разходите, извършени в нарушение на законодателството, не се финансират от бюджета на ЕС.

3.2. Други методи за изпълнение на бюджета

Европейската комисия осъществява политиките и чрез други начини на управление, както е показано по-горе. В тези области, които представляват приблизително 20 % от годишния бюджет на ЕС, основните превантивни действия, които следва да се подчертаят, са системата за вътрешен контрол на Комисията, както и подкрепата и насоките за бенефициерите, обучението на персонала и оценките на допустимостта. Процесите са обяснени по-подробно в работния документ на службите на Комисията.

Коригиращите действия се изразяват в действителното събиране на недължимо платените суми, което се извършва чрез нареждане за събиране на вземания или чрез прихващане с последващо плащане за бенефициера — вж. членове 78 и 80 от Финансовия регламент, както и работния документ на службите на Комисията.

Член 78 — Установяване на вземания

1. Установяването на вземане представлява действие, чрез което отговорният разпоредител с бюджетни кредити:

- а) проверява наличието на задължението;
- б) определя или проверява действителността и размера на задължението;
- в) проверява условията, съгласно които задължението е изискуемо.

2. ...

3. **Недължимо платените суми се събират.**

...

Член 80 — Правила относно събирането

1. **Счетоводителят предприема действия по нарежданията за събиране на вземания, надлежно съставени от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.** Счетоводителят полага необходимата грижа, за да гарантира, че Съюзът получава своите приходи, и следи за гарантиране на правата на Съюза.

Счетоводителят пристъпва към събиране на вземанията на Съюза чрез прихващане с насрещно вземане на всеки длъжник, който от своя страна има вземане към Съюза. Тези вземания трябва да бъдат безспорни, ликвидни и изискуеми.

...

4. ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯ, ИЗПЪЛНЕНИ¹¹ ПРЕЗ 2012 Г.

Финансовите корекции и събиранията зависят основно от степента на нередностите от минали години, т.е. ако наблюдаваните слабости/недостатъци се увеличават, Комисията има задължение да гарантира, че се изпълняват съответните финансови корекции и събирания. Предвид на многогодишния характер на рамката за контрол и сложността на коригиращите механизми и процедури обаче това може да се случи само с течение на времето. Раздели **6.2.3** и **6.2.4** дават представа за въздействието на коригиращите мерки за по-дълъг период от време: за селското стопанство (ЕФГЗ) (1,5 % от всички плащания за периода 1999—2012 г., обхващащи всички решения за уравниване на сметките) и за ЕФРР и ЕСФ (4 % от всички плащания за програмния период 2000—2006 г., който е в етап приключване).

Ако обаче се разглежда само 2012 г. и за да се даде представа за размера на финансовите корекции и събиранията през 2012 г., следва да се отбележи, че сумите, макар и като цяло да са свързани с нередности от минали години, представляват във финансово изражение 3,2 % от всички бюджетни плащания за 2012 г.

Таблица 4: Финансови корекции и събирания, изпълнени през 2012 г.

млн. EUR

	Плащания от бюджета на ЕС за 2012 г.	Финансови корекции	Събирания	Общо за 2012 г.	% от плащанията от бюджета на ЕС
Селско стопанство:					
ЕФГЗ ¹²	44 551	610	161	771	1,7 %
Развитие на селските райони	13 123	59	166	225	1,7 %
Политика на сближаване*:					
ЕФРР	27 457	2 416	N/A	2 416	8,8 %
Кохезионен фонд	9 626	207	N/A	207	2,2 %
ЕСФ	11 295	430	N/A	430	3,8 %
ФИОР/ЕФР**	481	1	N/A	1	0,2 %
ФЕОГА „Ориентиране“**	138	17	3	20	14,5 %
Други	<u>106</u>	<u>N/A</u>	<u>11</u>	11	10,4 %
Междинна сума	106 777	3 741	341	4 081	3,8 %
Области на вътрешната политика	16 278	1	229	230	1,4 %
Области на външната политика	7 064	N/A	99	99	1,4 %
Администрация	8 564	N/A	9	9	0,1 %
Общо	138 683	3 741	678	4 419	3,2 %

* Изпълнените финансови корекции в рамките на политиката за сближаване включват също нарежданията за събиране, издадени от Комисията

¹¹ Както е разяснено по-подробно в работния документ на службите на Комисията, изпълнението е последният етап на финансовата корекция или процеса на събиране. Изпълнението означава, че за финансовата корекция или събирането, които преди това са били установени и след това за тях е било взето решение/са били одобрени, наблюдаваното положение на недължими разходи окончателно се коригира.

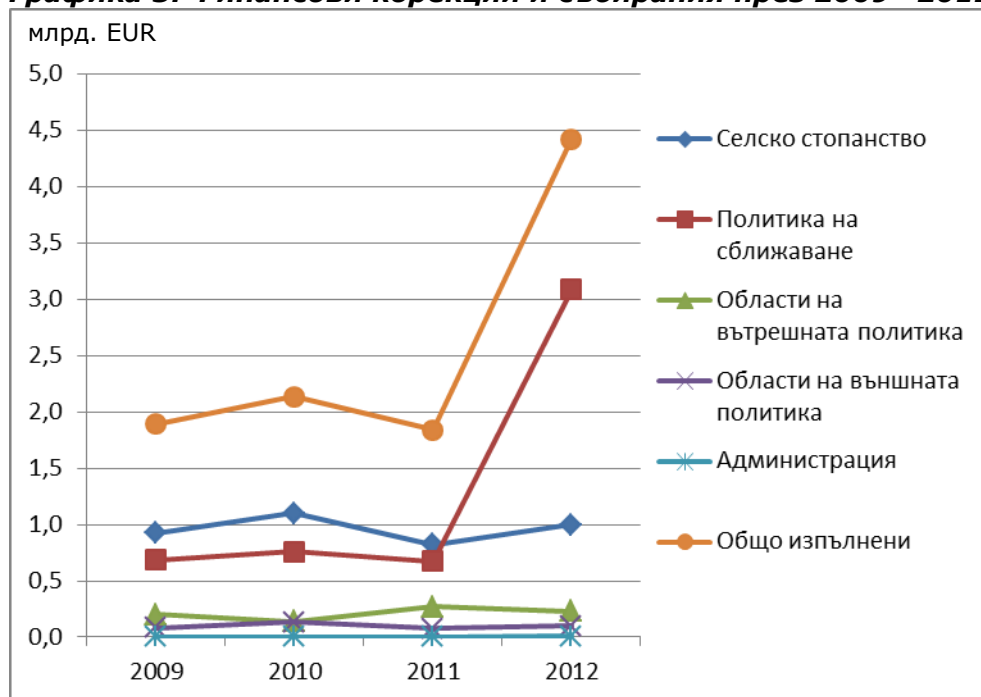
¹² Сумите по ЕФГЗ, изпълнени в рамките на споделеното управление, възлизат на общо 44 495 млн. EUR.

** ФИОР/ЕФР и секция „Ориентиране“ на ФЕОГА принадлежат към политиката на сближаване само за програмния период 2000–2006 г. и преди това

5. КУМУЛАТИВНИ ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯ ДО КРАЯ НА 2012 Г.

Кумулативните цифри дават информация за значимостта и реалното въздействие на коригиращите механизми, използвани от Комисията, като се отчита многогодишният характер на програмите и проектите. Графиката по-долу показва развитието на финансовите корекции и събиранията, изпълнени през последните 4 години:

Графика 5: Финансови корекции и събирания през 2009–2012 г.

Средната годишна сума на финансовите корекции и събиранията, изпълнени от Комисията през периода 2009–2012 г., е **2,6 млрд. EUR**, или 2 % от средната сума на плащанията от бюджета на ЕС от 127,2 млрд. EUR (споделено управление: 2,3 млрд. EUR, или 2,3 % от средната сума на плащанията (97,2 млрд. EUR)). Сумите за 2012 г. са значително по-високи поради корекциите в областта на сближаването, свързани с приключването на програмите за периода 2000–2006 г. за една държава членка — Испания, и поради по-бързото изпълняване на финансовите корекции по настоящите програми. Таблицата показва кумулативните финансови корекции, изпълнени до края на 2012 г.:

Таблица 5.1 Кумулативни финансови корекции, изпълнени до края на 2012 г.

млн. EUR

	Изпълнени до края на 2012 г.					Общо решени в края на 2012 г.	% Изпълнени
	Програмен период			Натрупан и годишни суми	Общо		
	Период 1994–1999 г.	Период 2000–2006 г.	Период 2007–2013 г.				
Селско стопанство:	-	93	81	7 728	7 902	8 525	92,7 %
ЕФГЗ	-	-	-	7 728	7 728	8 286	93,3 %
Развитие	на	93	81	-	174	239	72,8 %

селските райони Политика на сближаване:	2 535	6 359	779	-	9 673	10 787	89,7 %
ЕФРР	1 764	4 626	154	-	6 544	7 305	89,6 %
Кохезионен фонд	264	464	87	-	815	984	82,8 %
ЕСФ	407	1 206	538	-	2 150	2 224	96,7 %
ФИОР/ЕФР	100	5	0	-	105	201	52,2 %
ФЕОГА	0	58	-	-	58	72	80,6 %
„Ориентиране“							
Други	-	-	-	2	2	2	100 %
Общо	2 535	6 452	861	7 730	17 577	19 313	91,0 %

Различните програмни периоди в политиката на сближаване показват ясно многогодишния характер на бюджетния цикъл на ЕС. Тъй като за периода 2000—2006 г. наближава края на процеса на приключване, размерът на финансовите корекции е значително по-голям, отколкото за периода 2007—2013 г. Финансовите корекции за този период, естествено, ще се увеличат през следващите години, когато започне приключването на програмите. Положението на кумулативните финансови корекции по държави членки за селското стопанство (ЕФГЗ) за всички решения, взети до 2012 г., и за политиката на сближаване за програмния период 2000—2006 г. е показано в раздел **6.2**.

В таблицата по-долу е показана разбивка на възстановените суми за всяка година от периода 2009—2012 г.:

Таблица 5.2 Изпълнени събирания за периода 2009—2012 г.

Събирания	Година				Общо в края на 2012 г.	Все още предстои да бъдат събрани
	2009	2010	2011	2012		
Селско стопанство:						
ЕФГЗ	148	172	178	161	659	50
Развитие на селските райони	25	114	161	166	466	0
Сближаване	102	25	48	14	189	9
Области на вътрешната политика	100	162	268	229	759	50
Области на външната политика	81	136	77	99	393	38
Администрация	9	5	2	9	25	4
Общо	464	614	734	678	2 491	151

млн. EUR

6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯТА ВЪРХУ БЮДЖЕТА НА ЕС И ВЪРХУ НАЦИОНАЛНИТЕ БЮДЖЕТИ

6.1. Въздействие върху бюджета на ЕС

Видът на бюджетното изпълнение и областта на политиката влияят върху начина, по който бюджетът на ЕС е засегнат от различните коригиращи механизми, но при всички случаи коригиращите механизми гарантират, че бюджетът на ЕС финансира само редовни и допустими разходи. В някои случаи, по-специално в рамките на ОСП, коригиращите действия водят до връщане в бюджета на ЕС на изплатени преди това суми. За други области на политиката обаче много финансови корекции не водят до възстановявания в бюджета на ЕС, защото в съответствие със законодателството коригираните суми могат да бъдат използвани повторно за финансиране на други проекти, отговарящи на условията¹³.

Таблица 6.1 Въздействие на финансовите корекции и събиранията върху бюджета на ЕС

Област на политиката	Обща сума, изпълнена през 2012 г. (в млн. EUR)	Изключване на разходите, които са в нарушение на законодателството (да/не)	Възстановяване в бюджета на ЕС (да/не)
Селско стопанство:			
ЕФГЗ — финансови корекции	610	Да	Да
ЕФГЗ — събирания	161	Да	Да
Развитие на селските райони — финансови корекции	59	Да	Да
Развитие на селските райони — събирания	166	Да	Не*
Политика на сближаване			
Финансови корекции, изпълнени чрез оттегляне	738	Да	Не
Финансови корекции, изпълнени чрез събирания	49	Да	Да
Финансови корекции, изпълнени чрез отмяна/приспадане при приключване	2 284	Да	Не*
Събирания	14	Да	Да
Други области на политиката			

¹³ Например за механизма за изпълнение на финансови корекции за политиката на сближаване вж. поясненията, дадени в придружаващия работен документ на службите на Комисията, раздел 4.2.1.

Финансови корекции, изпълнени чрез отмяна/приспадане при приключване	1	Да	Не*
Финансови корекции, изпълнени чрез събирания	0	Да	Да
Събирания	337	Да	Да
ОБЩО	4 419		

* Съгласно действащата правна рамка финансовите корекции могат да доведат до намаляване на разходите/пакета само:

- ако държавите членки не са в състояние да представят достатъчно допустими разходи;
- след приключването на програми, при които замяната на разходи вече не е възможна;
- в случай на несъгласие с Комисията.

6.2. Въздействие върху националните бюджети

6.2.1 Въведение

При споделено управление всички финансови корекции и събирания оказват влияние върху националните бюджети независимо от метода на тяхното изпълняване. Трябва да се подчертае, че дори ако няма възстановяване в бюджета на ЕС, въздействието на финансовите корекции е винаги отрицателно на равнище държава членка. За да не загуби финансиране от ЕС, държавата членка трябва да замени недопустимите разходи с допустими операции. Това означава, че държавата членка поема със собствени ресурси (от националния бюджет) финансовите последици от загубата на съфинансиране от ЕС на разходите, които са определени като недопустими за финансиране, освен ако възстанови сумите от отделни бенефициери. Това не винаги е възможно, например в случай на корекции с фиксиран процент на програмно равнище (поради недостатъци в националната администрация, която управлява програмата), които не са свързани с отделни нередности на ниво проект. Въпреки това тези корекции с фиксиран процент осигуряват адекватна защита на бюджета на ЕС.

Въздействието на тези финансови корекции както за текущата година (2012 г.), така и с натрупване (по държави членки за селското стопанство (ЕФГЗ) и за програмния период 2000—2006 г. за ЕФРР и ЕСФ) е показано по-долу.

6.2.2 Финансови корекции, изпълнени по държави членки през 2012 г.

В таблицата по-долу е показана разбивка на финансовите корекции, изпълнени за всяка държава членка за различните области на споделено управление:

Таблица 6.2.2: Финансови корекции със споделено управление, изпълнени по държави членки през 2012 г.

млн. EUR

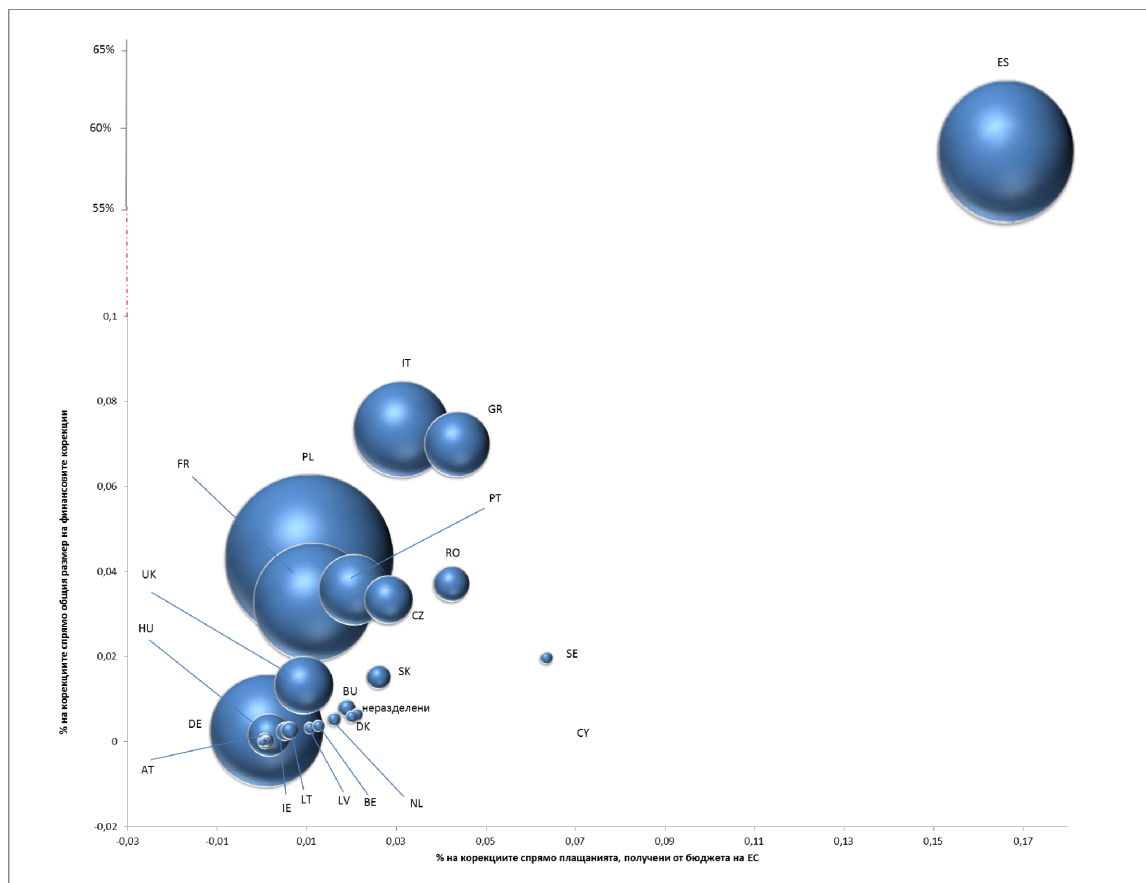
Държава членка	Плащания, получени от бюджета на ЕС	Финансови корекции								% спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС	% спрямо общия размер на финансовите корекции
		ЕФГЗ	Развитие на селските райони	ЕФРР	Кохезионен фонд	ЕС Ф	Други	Общо за 2012 г.			
Белгия	1 114	0	3	0	-	11	0	14	1,3 %	0,4 %	
България	1 590	15	7	0	6	1	-	30	1,9 %	0,8 %	
Чешка република	4 433	0	-	116	8	-	0	125	2,8 %	3,3 %	
Дания	1 101	22	-	0	-	-	-	22	2,0 %	0,6 %	
Германия	10 358	(16)	3	23	-	0	0	10	0,1 %	0,3 %	
Естония	915	0	1	0	0	0	-	1	0,1 %	0,0 %	
Ирландия	1 750	(1)	10	-	-	-	-	9	0,5 %	0,2 %	
Гърция	6 022	85	5	0	13	159	0	262	4,4 %	7,0 %	
Испания	12 967	47	2	1 952	81	84	7	2 172	16,8 %	58,0 %	
Франция	10 868	64	1	20	-	37	2	123	1,1 %	3,3 %	
Италия	8 835	209	0	57	-	3	7	275	3,1 %	7,3 %	
Кипър	111	8	0	-	-	-	0	8	7,2 %	0,2 %	
Латвия	1 128	-	-	1	1	9	0	12	1,1 %	0,3 %	
Литва	1 644	3	4	3	1	0	0	10	0,6 %	0,3 %	
Люксембург	52	0	-	0	-	-	-	0	0,0 %	0,0 %	
Унгария	3 973	6	0	0	-	-	0	6	0,2 %	0,2 %	
Малта	101	0	-	-	-	-	-	0	0,0 %	0,0 %	
Нидерландия	1 247	17	2	0	-	-	0	20	1,6 %	0,5 %	
Австрия	1 513	1	-	-	-	-	0	1	0,1 %	0,0 %	
Полша	15 417	12	2	45	79	23	0	162	1,1 %	4,3 %	
Португалия	6 526	15	1	117	0	-	0	134	2,1 %	3,6 %	
Румъния	3 290	24	12	22	-	81	-	139	4,2 %	3,7 %	
Словения	836	0	0	-	-	-	0	0	0,0 %	0,0 %	
Словакия	2 190	0	-	29	17	11	-	57	2,6 %	1,5 %	
Финландия	1 107	1	0	0	-	-	0	1	0,1 %	0,0 %	
Швеция	1 166	72	2	0	-	0	-	74	6,3 %	2,0 %	
Обединено кралство	5 384	27	4	4	-	12	2	50	0,9 %	1,3 %	
Неразделени	1 140	-	-	24	-	-	-	24	-	-	
ОБЩО	106 777	610	59	2 416	207	430	19	3 742	3,5 %	100 %	

Графиката по-долу отчита както абсолютния дял на всяка държава членка от общия размер на финансовите корекции, така и относителната тежест на финансовите корекции за всяка държава членка спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС.

През 2012 г. 11 държави членки са със стойности под 1 %, а други 11 държави членки — между 1 % и средната стойност от 3,5 %, като общо тези 22 държави допринасят за 29 % от общия размер на корекциите. Накрая, 5 държави членки

са с, по-висок от средния процент — над 4,2 % във всички случаи, и допринасят за 71 % от размера на финансовите корекции, изпълнени през 2012 г. С дял от 16,8 % Испания определено е с най-голямата стойност поради специфичните и сложни корекции, които бяха изпълнени през 2012 г. в контекста на приключването на програмния период 2000—2006 г.

Графика 6.2.2: Дял на изпълнените финансови корекции за държавите членки спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС през 2012 г.*

* Размерът на „балона“ е пропорционален на получените средства от ЕС.

Обръща се внимание на факта, че горните данни се отнасят само до една година — 2012 г. Нивото както на общия размер на корекциите, така и на разпределението по държави членки може да се промени значително в зависимост от годината. Ето защо, за да бъде съдържателна, оценката на способността за корекции на системите за управление и контрол трябва да се основава на многогодишна перспектива (вж. също раздел 5 по-горе). По тази причина по-долу е представена информацията относно кумулативните финансови корекции по държави членки за селското стопанство (от първото решение за уравниване на сметките през 1999 г.) и за програмите по ЕФРР и ЕСФ за периода 2000—2006 г., които са в етап на приключване.

6.2.3 Селско стопанство (ЕФГЗ): финансови корекции при уравниване на сметките

Що се отнася до **селското стопанство (ЕФГЗ)**, финансовите корекции, наложени от Комисията след първото решение за уравниване на сметките през 1999 г., възлизат на общо 8 286 млн. EUR. След като бъде взето решение от

Комисията, сумите се задействат автоматично. Следва да се отбележи, че в няколко случая датата на прилагане е била отложена с 18 месеца, а сумите по някои решения се събират с 3 отсрочени годишни вноски. Именно такъв е случаят с държавите членки, за които се прилага финансова помощ в съответствие с Рамковото споразумение за Европейски инструмент за финансова стабилност, подписано на 7 юни 2010 г.

Таблицата по-долу дава разбивка на финансовите корекции, сумите по които се събират от съответните държави членки в бюджета на ЕС. От година на година общият размер на финансовите корекции остава относително стабилен и дори показва положителна тенденция по време на разглеждания период в абсолютни стойности, но също и като процент от разходите.

Таблица 6.2.3 Кумулативни финансови корекции, за които е взето решение при уравниване на сметките по ЕФГЗ от първото решение през 1999 г. до края на 2012 г.: разбивка по държави членки

млн. EUR

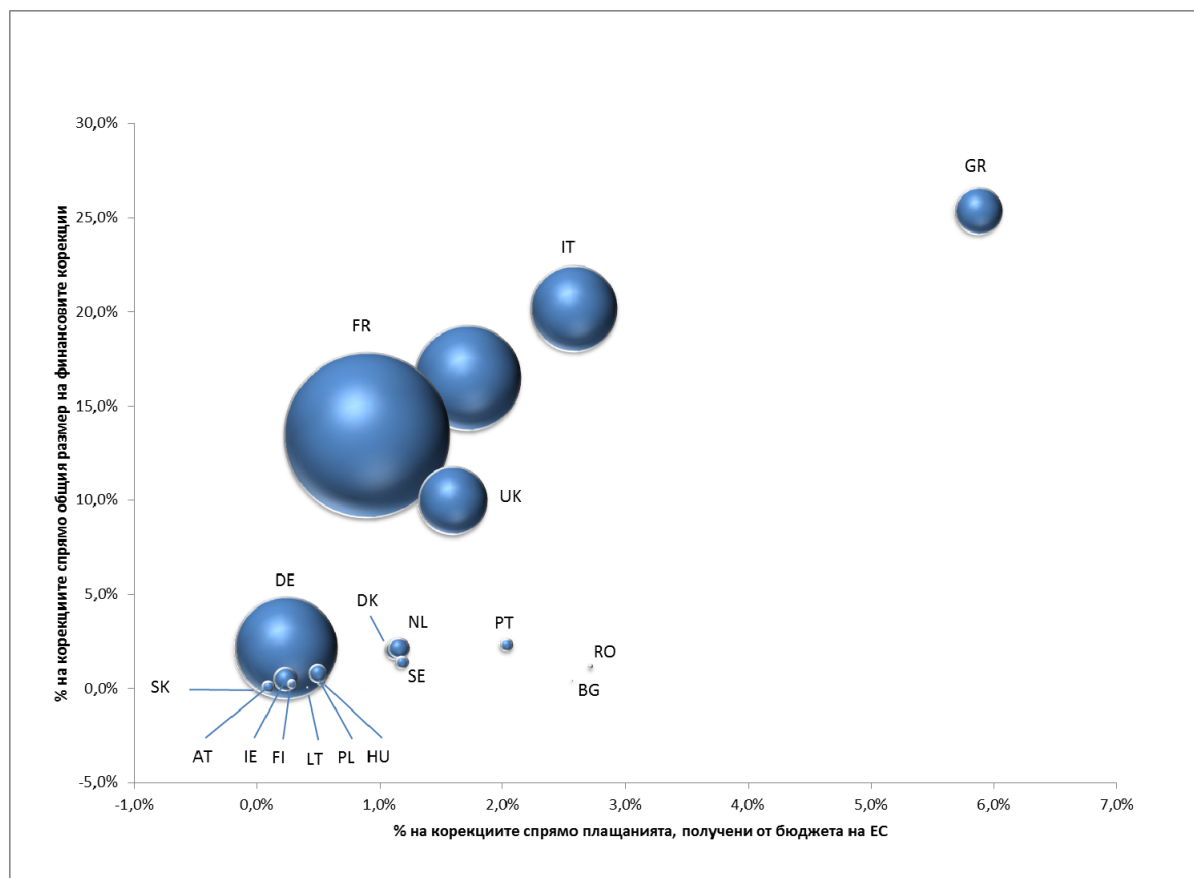
Държава членка	Плащания, получени от бюджета на ЕС	Кумулативни финансови корекции в края на 2012 г.	% спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС	% спрямо общия размер на финансовите корекции
Белгия	11 018	34	0,3 %	0,4 %
България	1 441	37	2,6 %	0,4 %
Чешка република	3 904	1	0,0 %	0,0 %
Дания	15 414	173	1,1 %	2,1 %
Германия	76 997	178	0,2 %	2,1 %
Естония	428	0	0,0 %	0,0 %
Ирландия	18 225	42	0,2 %	0,5 %
Гърция	35 793	2 102	5,9 %	25,4 %
Испания	79 733	1 366	1,7 %	16,5 %
Франция	124 663	1 115	0,9 %	13,5 %
Италия	64 791	1 672	2,6 %	20,2 %
Кипър	287	10	3,5 %	0,1 %
Латвия	601	0	0,0 %	0,0 %
Литва	1 732	7	0,4 %	0,1 %
Люксембург	399	5	1,3 %	0,1 %
Унгария	6 022	31	0,5 %	0,4 %
Малта	22	0	0,0 %	0,0 %
Нидерландия	15 549	179	1,2 %	2,2 %
Австрия	9 731	9	0,1 %	0,1 %
Полша	13 569	67	0,5 %	0,8 %
Португалия	9 511	193	2,0 %	2,3 %
Румъния	3 573	97	2,7 %	1,2 %
Словения	568	5	0,9 %	0,1 %
Словакия	1 714	0	0,0 %	0,0 %
Финландия	7 376	21	0,3 %	0,3 %
Швеция	9 847	116	1,2 %	1,4 %
Обединено кралство	51 953	826	1,6 %	10,0 %
Общо	564 847	8 286	1,5 %	100 %

Графиката по-долу отчита както абсолютния дял на всяка държава членка от общия размер на финансовите корекции, така и относителната тежест на финансовите корекции за всяка държава членка спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС.

15 държави членки имат общ процент на корекция под 1 % — корекциите за тези 15 държави членки представляват 18 % от общия размер. Други 4 държави членки имат стойности между 1 % и средния процент от 1,5 % и на тях се падат 6 % от общия

размер на корекциите. Накрая, 8 държави членки имат процент на корекция над средната стойност от 1,5 % и допринасят за 76 % от общата сума на корекциите.

Графика 6.2.3 Дял на кумулативните финансови корекции за държавите членки при уравниване на сметките по ЕФГЗ от първото решение през 1999 г. до края на 2012 г. спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС*

* Размерът на „балона“ е пропорционален на получените средства от ЕС.

6.2.4 Политика на сближаване: приключване на програмния период 2000—2006 г.

Тъй като приключването на периода 2000—2006 г. за политиката на сближаване е в последен етап, общите резултати от коригиращите действия и общите изразходвани суми могат да бъдат сравнени и може да се получи по-цялостна картина на въздействието на коригиращите механизми, както е посочено в неотдавнашен доклад на службите на Комисията¹⁴. Що се отнася до средствата за ЕФРР и ЕСФ в края на 2012 г., общият процент на финансова корекция, изчислен само въз основа на наблюдението на Комисията, бе 4 % от отпуснатите средства (196,9 млрд. EUR). Това съответства на почти 8 млрд. EUR финансови корекции в края на 2012 г.

Процесът на приключване е от съществено значение, за да се гарантира, че остатъчните рискове са покрити по подходящ начин и за двата фонда, тъй като финансовите корекции, наложени на етапа на приключване от Комисията,

¹⁴ Доклад за финансовите корекции, направени за ЕФРР и ЕСФ по програмите за периода 2000—2006 г., бележка ARES(2013)689652 от 12.4.2013 г., изпратена на Комисията за бюджетен контрол към ЕП (CONT), и бележка ARES(2013)1041808 от 14.5.2013 г., изпратена на Сметната палата.

представляват приблизително една трета от общия размер на финансовите корекции, наложени от Комисията.

Тази сума включва текущите корекции в края на 2012 г. в размер на 0,9 % от разпределените средства (1,7 млрд. EUR), които корекции са включени в писмата за приключване, изпратени официално на органите на държавите членки, но все още не са приети от държавите членки^{15 16}.

Таблица 6.2.4 ЕФРР и ЕСФ – програмен период 2000–2006 г.: финансови корекции, за които е взето решение/които са потвърдени и които са в процес на изпълнение към 31.12.2012 г. – разбивка по държави членки

млн. EUR

Държава членка	Размер на средствата по ЕФРР + ЕСФ	Финансови корекции, за които е взето решение/които са потвърдени	Финансови корекции в процес на изпълнение (изпратени писма за приключване)	Общо финансови корекции, наложени за периода 2000–2006 г.	Процент на финансовите корекции спрямо средствата по ЕФРР + ЕСФ	Дял на наложените финансови корекции спрямо общия размер на финансовите корекции
Белгия	1 945	12	2	14	0,7 %	0,2 %
Чешка република	1 456	5	10	15	1,0 %	0,2 %
Дания	570	0	-	0	0,1 %	0,0 %
Германия	26 960	36	88	124	0,5 %	1,6 %
Естония	305	1	-	1	0,4 %	0,0 %
Ирландия	3 067	21	160	181	5,9 %	2,3 %
Гърция	20 211	1 154	81	1 235	6,1 %	15,5 %
Испания	40 686	2 921	368	3 289	8,1 %	41,3 %
Франция	14 825	309	33	342	2,3 %	4,3 %
Италия	27 501	1 011	740	1 751	6,4 %	22,0 %
Кипър	53	0	-	-	0,0 %	0,0 %
Латвия	518	4	-	4	0,8 %	0,1 %
Литва	773	3	-	3	0,3 %	0,0 %
Люксембург	71	2	-	2	2,6 %	0,0 %
Унгария	1 695	12	-	12	0,7 %	0,2 %
Малта	57	-	-	-	0,0 %	0,0 %
Нидерландия	2 702	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Австрия	1 647	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Полша	7 032	180	-	180	2,6 %	2,3 %
Португалия	18 178	181	3	184	1,0 %	2,3 %
Словения	215	2	-	2	0,9 %	0,0 %
Словакия	1 245	43	-	43	3,4 %	0,5 %
Финландия	1 789	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Швеция	1 634	12	0	12	0,7 %	0,1 %
Обединено кралство	16 129	293	40	333	2,1 %	4,2 %
Interreg	5 645	25	202	227	4,0 %	2,9 %
Общо	196 911	6 229	1 726	7 955	4,0 %	100 %

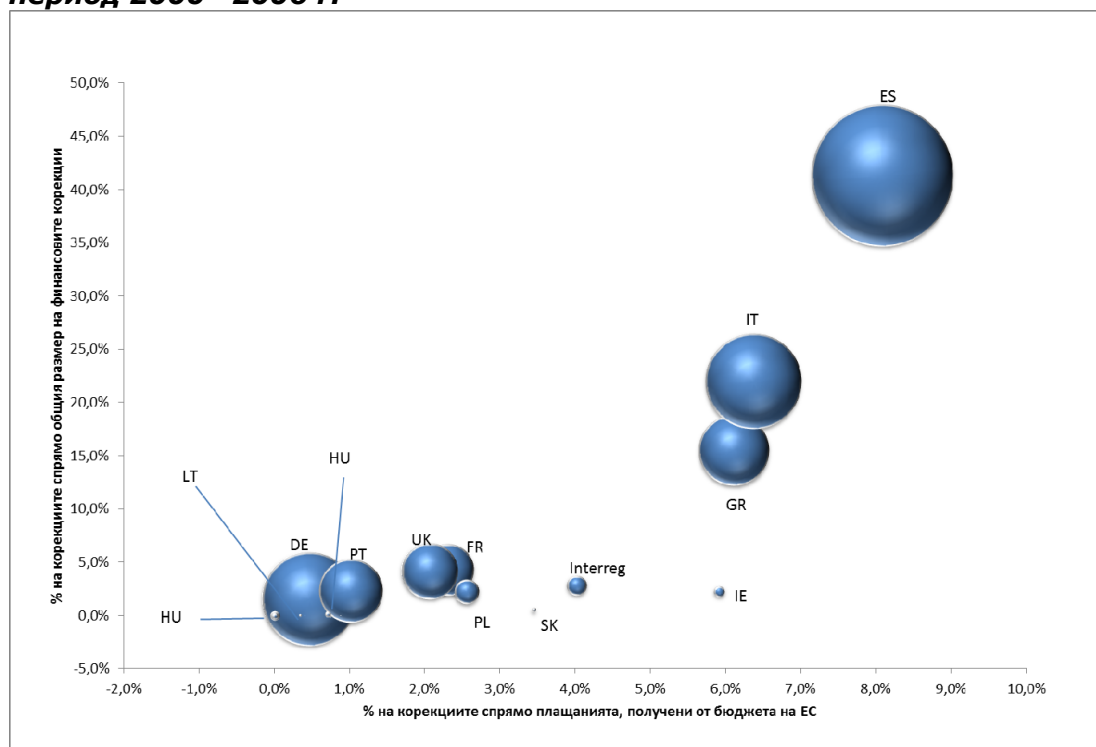
¹⁵ Тези приблизителни проценти на финансовата корекция не включват евентуалните допълнителни корекции по ЕФРР, свързани с неприключени проекти, нито допълнителните корекции, които могат да се наложат в края на процеса на приключване. По ЕСФ в края на 2012 г. все още имаше 61 неприключени програми, за които могат да бъдат идентифицирани евентуални финансови корекции.

¹⁶ Според предпазливата оценка на службите на Комисията допълнителните корекции, извършени от самите държави членки и докладвани на Комисията до март 2010 г., са в размер на 0,96 млрд. EUR за ЕФРР и 0,32 млрд. EUR за ЕСФ, представляващи съответно поне 0,7 % и 0,5 % от отпускнатите средства. Това означава, че до края на 2012 г. общият процент на корекцията за периода 2000–2006 г. е най-малко 5,6 % за решените средства за ЕФРР и 2,9 % за ЕСФ (за подробности вж. доклада за финансовите корекции, направени за ЕФРР и ЕСФ по програмите за периода 2000–2006 г., изпратен на ЕП (CONT), 12.4.2013 г., Ares (2013)689652, стр. 12–18).

Графиката по-долу отчита както абсолютния дял на всяка държава членка от общия размер на финансовите корекции, така и относителната тежест на финансовите корекции за всяка държава членка спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС.

15 държави членки имат общ процент на корекция от 1 % или по-малко — корекциите за тези 15 държави членки представляват 2 % от общия размер. Други 5 държави членки плюс INTERREG имат стойности между 1 % и средния процент от 4 % и представляват 14 % от общия размер на корекциите. Накрая, 5 държави членки имат процент на корекция над средната стойност от 4 % и допринасят за 84 % от общата сума на корекциите.

Графика 6.2.4 Дял на кумулативните финансови корекции на държавите членки, за които е взето решение/които са потвърдени и които са в процес на изпълнение (към 31.12.2012 г.) за ЕФРР и ЕСФ за програмния период 2000–2006 г.*

* Размерът на „балона“ е пропорционален на получените средства от ЕС.

6.3. Други последствия от финансовите корекции

Подчертава се, че отчетените суми в разделите по-горе не отразяват целия размер на финансовите корекции, приети от държавите членки в резултат на надзорната роля на Комисията. **Плановите за коригиращи действия могат да имат превантивно въздействие върху разходите, които вече са направени от бенефициерите и регистрирани на национално равнище в сметките на сертифициращия орган, но все още не са декларирани пред Комисията.** За тези разходи сертифициращият орган (в рамките на политиката на сближаване) изпълнява финансовите корекции, поискани от Комисията, преди представянето на декларациите за разходи. Съответните суми могат да бъдат значителни, особено в случай на корекции с екстраполация или с фиксиран процент, когато са налице слабости в системите за управление и контрол, обхващащи голям брой проекти,.

Превантивен ефект на финансовите корекции в рамките на политиката на сближаване

В резултат на плана за действие на Комисията и на прекъсванията на плащанията от нея в края на 2012 г. Чешката република прие искането на Комисията за корекция от около 450 млн. EUR за две програми по ЕФРР. Комисията може официално да докладва само за 108 млн. EUR като оттеглени суми от вече сертифицирани разходи; останалите корекции не са включени в официалния доклад на Комисията, като 151,4 млн. EUR не бяха включени в сертифицирането от октомври 2012 г., а друга сума от около 189 млн. EUR ще бъде приспадната от сертифициращия орган преди сертифицирането на бъдещи разходи през 2013 г. Подобен възпиращ ефект, който не е отразен в официалните доклади за финансовите корекции, се отнася до една словашка програма по ЕФРР/КФ, при която Комисията сметна за необходимо да се приспаднат 7,3 % от всички разходи, които са сертифицирани и ще бъдат сертифицирани в бъдеще за стотици договори, с цел да се осигури адекватна защита на бюджета на ЕС. Тази корекция сега се изпълнява от държавата членка.

Друг случай се отнася до корекция с фиксирана сума по ЕСФ за Румъния: Комисията установи сериозни проблеми в една румънска оперативна програма през 2012 г. Комисията и румънските органи се споразумяха относно фиксирана корекция от 25 %, обхващаща всички разходи, направени до края на 2012 г., и други декларации за разходите, засегнати от същите нередности, установени от Комисията. В резултат Румъния представи допълнителна декларация за разходите (надвишаваща 25 % от всички разходи, декларирани преди това), въз основа на която през декември 2012 г. Комисията плати много малка сума на Румъния след приспадане на договорената финансова корекция. Въздействието на финансовата корекция е, че направените разходи в нарушение на закона, са изключени от разходите на Съюза.

Този превантивен ефект на надзорните функции на Комисията не е отразен в официалните доклади, въпреки че води до по-голяма защита на бюджета на ЕС. Например **предупредителните писма, изпращани от генералните дирекции**, когато, преди дадено искане за плащане да бъде предоставено на Комисията, се установят недостатъци на системата, могат да имат същото превантивно въздействие върху защитата на бюджета на ЕС, но в този случай от Европейската комисия/държавите членки не се докладва за финансова корекция.

Събирането на средства от бенефициерите може да произтича и от одити и финансови корекции, извършвани от службите на Комисията. Когато държавата членка събере от земеделски стопани неправомерно изплатени суми, преди Комисията да вземе решение за финансовата корекция, тези суми се връщат в бюджета на ЕС и се приспадат от финансовата корекция. Сумите, възстановени от бенефициерите след изпълнение на финансовата корекция, не се връщат в бюджета на ЕС. Тази система насърчава държавите членки в усилията им за действително събиране на нередовните плащания.

Събирания, свързани с финансови корекции в областта на селското стопанство

В Италия за финансовата 2008 г. изчисленият риск за бюджета на ЕС поради слабости в системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП) беше 29,6 млн. EUR. Поради събирането на суми от италианските органи след актуализация на СИЗП (23 млн. EUR) финансовата корекция в крайна сметка възлезе на 6,6 млн. EUR.

В Ирландия през годините за подаване на искания за плащане 2005—2007 изчисленият риск поради слабости в СИЗП бе в размер на 5 млн. EUR. След като обаче бяха взети предвид сумите, събрани от земеделските стопани, финансовата корекция в крайна сметка възлезе на 0,02 млн. EUR.

Подобно е положението в Австрия, където за 2006 г., 2007 г. и 2008 г. общият изчислен риск представлява 6,9 млн. EUR. В този случай, в допълнение към актуализирането на техните СИЗП и последващите кръстосани проверки със задна дата, австрийските органи също така събраха 3,3 млн. EUR от земеделските стопани. Окончателната финансова корекция възлизаше на 3,6 млн. EUR.

Освен това, когато Комисията счита, че времето, необходимо на дадена държава членка да събере сумите от крайния бенефициер, е твърде дълго, тя може да започне и действително започва **процедури за установяване на нарушение срещу съответната държава членка**. Това, разбира се, е в допълнение към факта, че бюджетът на ЕС може вече да е защитен чрез първоначалната финансова корекция. В областта на ОСП съществува и специален механизъм, при който 50 % от недължимите плащания, които държавите членки не са събрали от бенефициерите в рамките на 4 години (или 8 години в случай на съдебно производство), автоматично се начисляват към техните национални бюджети. Това дава силен стимул на националните органи своевременно да приключват процедурите по събиране. В допълнение Комисията може също да начисли цялата несъбрана сума (а не само 50 %), ако смята, че органите на държавите членки са били небрежни в управлението на процедурата за събиране в конкретни случаи.

Процедура за нарушение след финансови корекции

През 2013 г. посредством официално уведомително писмо Европейската комисия прикани Италия да предприеме мерки за преодоляване на недостатъците при прилагането на законодателството на ЕС относно налагането на такса за свръхпроизводство на мляко и други млечни продукти на производителите на мляко, които са допринесли за превишаването на националните квоти, и по-конкретно ефективно да събере дължимата такса от тези производители.

Неизпълнението на ефективното събиране подкопава възможността на тази система да постигне заложените в нея цели за стабилизиране на пазара и също така създава нарушения на конкуренцията с други европейски и италиански производители, които съблюдават системата за ограничаване на производството или които редовно плащат таксите за свръхпроизводство, дължими в случай на превишаване на квотата. Общата такса, която все още не е събрана, възлиза на поне 1,4 млрд. EUR и се дължи на италианския бюджет.

Комисията вече е наложила финансови корекции в размер на 750 млн. EUR, свързани с този проблем. Освен това в многобройната си кореспонденция с италианските органи тя постави въпроса за неспособността на Италия да изпълни задължението за предприемане на всички необходими мерки, за да се гарантира навременното плащане на таксата за свръхпроизводство от съответните производители. Италия явно не е предприела подходящи мерки за ефективно събиране на дължимата такса от тези отговорни производители, въпреки неколкостранните искания от страна на Комисията. Вследствие на това Комисията реши да открие процедура за нарушение на основание член 258 от ДФЕС.

7. РОЛЯ НА ФИНАНСОВИТЕ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯТА, КОГАТО ПРОЦЕНТИТЕ НА ГРЕШКА СА ПОСТОЯННО ВИСОКИ

В Резолюцията на Европейския парламент относно интегрираната рамка за вътрешен контрол, приета на 3 юли 2013 г.¹⁷, се отправя искане за стриктно прилагане на член 32, параграф 5 от Финансовия регламент, който гласи:

Член 32 — Вътрешен контрол на изпълнението на бюджета

...

5. Ако при изпълнението нивото на грешките постоянно се запазва високо, Комисията открива слабостите в системите за контрол, анализира разходите и ползите от евентуални корективни мерки и предприема или предлага целесъобразни действия, като опростяване на приложимите разпоредби, подобряване на системите за контрол и повторно планиране на програмата или системите за постигане на резултати.

Комисията е длъжна да приложи тази разпоредба на Финансовия регламент по най-икономичния начин, като се вземат предвид наличните ресурси, по-специално в период на намаление на персонала.

В законодателната процедура за периода 2014—2020 г. обаче възникнаха трудности, които биха могли да засегнат предложеното опростяване. Рисковете, които продължават да съществуват вследствие на прекалено сложните правила, затрудняват предотвратяването на грешки и водят до високи разходи за контрол. Ето защо Комисията счита, че — особено в областта на споделеното управление — изпълнението на това ново изискване, предвидено в член 32, параграф 5, не може да се ограничи до действия, които се съсредоточават само върху установяването и поправянето на грешки на нивото на крайните получатели.

Извършваните по време на жизнения цикъл на многогодишните програми финансови корекции и събиране на средства на равнището на държавите членки, както и постоянните усилия за опростяване на правилата, за модернизиране и за укрепване на системите винаги ще бъдат важен фактор, който следва да се взема предвид.

---

¹⁷ Реф. P7_TA(2013)0319.

8. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ПО СОБСТВЕНА ИНИЦИАТИВА ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ В РАМКИТЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА СБЛИЖАВАНЕ

При споделено управление държавите членки имат основното задължение да предотвратяват и разкриват нередности и следователно да изпълняват финансови корекции и да събират от бенефициерите недължимо платените суми. Ето защо те извършват проверки на управлението, контрол и одит на първа инстанция, които са в допълнение към проверките на Комисията, подробно описани по-горе. Съгласно регламентите за текущия програмен период държавите членки са длъжни да докладват ежегодно за корекциите, произтичащи от извършените проверки. Това изискване бе въведено едва за периода 2007—2013 г. и Комисията извършва основани на риска одити, с които да се оцени надеждността на тези данни за целите на процеса на гарантиране на достоверност и точност.

Кумулативните корекции, изпълнени до края на 2012 г. след проверките, извършени от държавите членки за програмния период 2007—2013 г. в рамките на политиката на сближаване, са посочени по-долу. Тези суми са представени в допълнение към корекциите, докладвани кумулативно от Комисията по-горе, и след приспадане на тези корекции.

Таблица 8: Кумулативни корекции в края на 2012 г., докладвани от държавите членки за политиката на сближаване за периода 2007—2013 г.

млн. EUR

Държава членка	ЕФРР/КФ	ЕСФ	ЕФР	Общ за 2012 г.
Белгия	3	11	-	14
България	13	2	0	15
Чешка република	191	37	-	228
Дания	0	0	0	0
Германия	290	49	1	340
Естония	4	0	0	4
Ирландия	0	5	0	5
Гърция	63	-	0	63
Испания	204	39	9	252
Франция	42	37	0	79
Италия	141	27	0	168
Кипър	0	0	0	1
Латвия	10	-	0	10
Литва	6	0	0	6
Люксембург	-	0	-	0
Унгария	26	-	0	26
Малта	1	0	-	1
Нидерландия	1	2	0	3
Австрия	4	1	0	5
Полша	204	-	0	204
Португалия	46	28	1	75
Румъния	43	-	0	43
Словения	5	5	-	10
Словакия	33	4	0	37
Финландия	1	0	0	1
Швеция	2	1	1	4
Обединено кралство	38	13	1	52

Трансгранични	8	-	-	8
ОБЩО ИЗПЪЛНЕНИ	1 377	261	14	1 652

9. ДРУГИ СЪБРАНИ СУМИ

9.1. Събиране на суми по предварителното финансиране

Друг важен контрол на Комисията, който не е включен в горепосочените механизми, е събирането на неизползваните (т.е. неизразходваните) суми по предварителното финансиране. Когато даден бенефициер не е използвал (изразходил) предоставените му от ЕС авансови средства за покриване на допустими разходи, Комисията издава нареждане за събиране, с което средствата се връщат в бюджета на ЕС. Тази процедура представлява важна стъпка в системата за контрол на ЕС, целяща да се гарантира, че бенефициерът не разполага с прекомерни суми без подходяща разходна обосновка, като по този начин се допринася за защитата на бюджета на ЕС. Сумите се събират в резултат на издаването на нареждане за събиране от Комисията и се записват в счетоводната система като такива. Горепосоченото събиране на неизползваните суми по предварителното финансиране не трябва да се бърка със събираните неправомерни разходи. Когато службите на Комисията откриват и събират такива разходи във връзка с изплатени суми по предварителното финансиране, те ги включват в нормалните процеси на финансова корекция или събиране, описани по-горе.

Таблица 9.1: Събиране на суми по предварителното финансиране

млн. EUR

	2012
Селско стопанство:	
ЕФГЗ	0
Развитие на селските райони	0
Политика на сближаване:	
ЕФРР	38
Кохезионен фонд	5
ЕСФ	214
ФИОР/ЕФР	0
ФЕОГА „Ориентиране“	5
Области на вътрешната политика	207
Области на външната политика	104
Администрация	2
Общо възстановено предварително финансиране	575

9.2. Събирания, свързани с приходи от собствени ресурси

За да се осигури пълна картина на всички инструменти, използвани от Комисията за защита на бюджета на ЕС, е необходимо също така да се отчетат събиранията, изпълнени в областта на приходите от собствени ресурси. Приходите от собствени ресурси са основният елемент от оперативните приходи на ЕС и следователно основният обем разходи се финансират от тях. Комисията извършва проверки на място, за да провери дали на бюджета на ЕС се предоставят точните суми. Сумите могат също да бъдат одитирани като част от годишния одитен процес на ЕСП. През 2012 г. са събрани следните суми:

Таблица 9.2: Събирания, свързани с приходи от собствени ресурси

млн. EUR

	2012
Събрани суми:	
- главница	133
- лихва	160
Общо събрани суми	293